

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
«21» 11 2024ел

КАРАР
№1028

«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»гы 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ санлы Федераль закон, "Россия Федерациясендә мәгариф турында"гы 29.12.2012 елның 273-ФЗ санлы Федераль закон, «Мәгарифне үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында»гы Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2017 елның 26 декабрэндәге 1642 санлы карары, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында»гы 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасында мәгарифне үстерү "Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында"гы 22.02.2014 елның № 110 санлы карары нигезендә, «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районында сыйфатлы һәм һәркем файдалана алырлык белем бирү муниципаль системасын тотрыклы үстерүне тәмин итү максатларында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты к а р а р и т т е:

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының "2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районында мәгарифне үстерү" муниципаль программасын (алга таба - муниципаль программа) расларга.

2. «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУен муниципаль программаның җаваплы башкаручысы итеп билгеләргә.

3. Ютазы муниципаль районының финанс-бюджет палатасы ел саен чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы бюджеты проектын төзегәндә муниципаль программаны гамәлгә ашыруга финанс чараларны Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы бюджетыннан шушы максатларга юнәлдерелә торган финанс чараларның мөмкинлекләрен һәм чикләрен исәпкә алып карарга тиеш.

4. «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУ муниципаль программа чараларын үтәүне һәм аны гамәлгә ашыру эшчәнлеген Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль

районының жирле үзидарә органнары, кызыксынган оешмалар һәм учреждениеләр тарафыннан координацияләүне тәэмин итәргә.

5. "2021 - 2023 елларга "Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы мәгариф системасын үстерү" муниципаль программасын раслау турында"гы Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының 19.05.2021 елның 393санлы карарын 2024 елның 1 гыйнварыннан үз көчен югалткан дип танырга.

6. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> адресы буенча бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында «Официальный Республики Татарстан» муниципаль берәмлекләре Порталы составында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://jutaza.tatarstan.ru/> адресы буенча урнаштырырга.

7. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

8. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесе

С.П. Самонина

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы Башкарма
комитеты Карарына кушымта
_____ 2024 ел № _____

**"2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районында
мәгарифне үстерү"
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

**1. «2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль
районында мәгарифне үстерү» муниципаль программасы паспорты**

Программаның исеме	"2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районында мәгарифне үстерү" муниципаль программасы (алга таба - Программа)
Программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ санлы Федераль закон; «Россия Федерациясендә мәгариф турында»гы 29.12.2012 елның № 273-ФЗ санлы Федераль закон; Россия Федерациясе Хөкүмәтененң "Россия Федерациясененң "Мәгарифне үстерү" дәүләт программасын раслау турында"гы 26.12.2017 елның № 1642 санлы карары; "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 28.07.2004 елның № 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы законы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасында мәгарифне үстерү "Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында"гы 22.02.2014 елның № 110 санлы карары, «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы.
Муниципаль заказчы	Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты;
Төп эшләүче	"Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге" МКУ

Программалар	"Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлегә" МКУ Гомуми һәм мәктәпкәчә белем бирү, өстәмә белем бирү муниципаль бюджет мәгариф учреждениеләре			
Программаның Максатлары	Халыкның үзгәрәп торучы таләпләре һәм Ютазы муниципаль районы жәмгыятен һәм икътисадын үстерүнең перспектив бурычлары нигезендә сыйфатлы белем алуны тәәмин итү			
Программаның Бурычлары	муниципаль белем бирү системасын тотрыклы үстерүнең заманча механизмнарын төзү; мәктәпкәчә, гомуми, өстәмә белем бирү системаларын модернизацияләү; мәктәпкәчә белем бирүнең вариатив рәвешләрен үстерү; заманча таләпләр нигезендә сыйфатлы белем алуда барлык категория укучыларга тигез мөмкинлекләр бирү өчен шартлар тудыру; актив һәм сәламәт яшәү рәвешенә ихтыяж тәрбияләү, мәктәп укучылары үзидарәсен үстерү; укучыларны һөнәри юнәлеш бирүнең бердәм системасын булдыру, профиль алды әзерлеген һәм профильле укытуны үстерү; мәгариф системасының матди-техник базасын ныгыту; кадрлар потенциалын үстерү.			
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2024-2026 еллар			
Программаның ярдәмче программалары исемлеге	Мәктәпкәчә белем бирү системасын үстерү Гомуми белем бирү системасын үстерү Өстәмә белем бирү системасын үстерү			
Елларга бүлеп программаны финанслау күләмнәре	Программаны финанслауның фаразланган күләме 1546270,2 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:			
	Финанслау чыганагы	2024	2025	2026
	Республика бюджеты	193418,10	193361,4	193383,8
	Жирле бюджет			
	Мәктәпкәчә белем бирүне үстерү	102960,10	104222,1	105178,3
	Гомуми белем бирүне үстерү	177435,8	179451,2	182655,0
	Өстәмә белем бирүне үстерү	28724,5	29780,3	28746,4
	Бюджеттан тыш	8984,4	8984,4	8984,4
	Барлығы	511522,9	515799,4	518947,9
	Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләмнәре, республика һәм муниципаль бюджет мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә, шулай ук бәяләр			

	индексацияләнергә тиеш.
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре	<p>Өч яшьтән алып жиде яшькә кадәрге балалар өчен мәктәпкәчә белем алуны тәэмин итү - 100%;</p> <p>физкультура, спорт, спорт туризмы һәм туган якны өйрәнү белән шөгьльләнүгә массакүләм жәлеп итү юлы белән укучыларның сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру һәм сәламәтлеген ныгыту;</p> <p>мәгариф учреждениеләрендә балаларга өстәмә белем бирүнең ролен арттыру;</p> <p>мәгариф өлкәсендә әлеге хезмәтнең тулылыгы һәм сыйфаты белән канәгать булган дәүләт хезмәтен алучыларның гомуми саны - 95%;</p> <p>каникул вакытында аз чыгымлы ял итү, сәламәтләндрү һәм мәшгульлек формалары белән тәэмин ителгән балалар һәм яшүсмерләр өлеше - 80%;</p> <p>өстәмә белем бирү программалары буенча белем алучы биш яшьтән алып унсигез яшькә кадәрге балаларның гомуми санында өлеше - 80%;</p> <p>район, төбәк, төбәкара, федераль дәрәжәләрдә уздырыла торган олимпиадаларда һәм конкурсларда жинүче һәм призер булган укучыларның гомуми саны - 60%;</p> <p>БДИ тапшырган муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучылар өлешен 80 баллга һәм аннан югарырак арттыру;</p> <p>кайнар ризык белән тәэмин ителгән балалар өлеше - 95%;</p> <p>педагогик хезмәткәрләрнең гомуми санында һөнәри эзерлек, янадан эзерлек һәм квалификация күтәрү узган педагогларның өлеше - 75%.</p>

2. «2024-2026 елларга Ютазы муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль программасы күрсәткечләре

«2024-2026 елларга Ютазы муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль программасы халыкның үзгәрәп торучы таләпләре һәм районның жәмгыятен һәм икътисадын үстерүнең перспектив бурычлары нигезендә белем бирүнең югары сыйфатын тәэмин итүгә, Россия Федерациясе халыкларының рухи-әхлакый кыйммәтләре, тарихи һәм милли-мәдәни традицияләре нигезендә гармонияле үсеш алган һәм социаль җаваплы шәхес тәрбияләүгә юнәлдерелгән. Белем алу мөмкинлеген һәм сыйфатын тәэмин итү буенча комплекслы чараларны гамәлгә ашыру мөһим өстенлек булып тора.

Гомуми белем бирү оешмасы белем бирү һәм административ-хужалык эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәкле барлык төр төзекләндрүләргә ия булырга тиеш: уку бүлмәләре (шул исәптән заманча предмет кабинетлары, лабораторияләр, остаханәләр), мәгълүмат-китапханә, спорт бүлмәләре, дәрестән тыш эшчәнлек, түгәрәк дәрәсләр өчен бүлмәләр, шулай ук туклануны оештыру, медицина билгеләнешендәге бүлмәләр, административ һәм башка кирәкле эйберләр белән

жиһазландырылган бүлмэләр жайланмалар, шул исәптән сәламәтлеге мөмкинлекләре чиклэнгән балалар өчен белем бирү эшчәнлеген оештыру өчен дә.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру түбәндәге өстенлекле юнәлешләр буенча гамәлгә ашырылачак: укучыларны социаль практикага жәлеп итү һәм аны үз-үзенә үстерүнең потенциал мөмкинлекләре турында мәгълүматлаштыру, укучыларның фәнни, ижади һәм эшқуарлык активлығына ярдәм итүне тәмин итү, лидерлык күнекмәләренә ия булган инициатив һәм талантлы яшьләргә ярдәм итүнең бербөтен системасын булдыру; укучыларга гражданлык белеме бирү һәм патриотик тәрбия бирү, хокукый, мәдәни балалар һәм яшьләр арасында әхлакый кыйммәتلәр.

Төп дәрәжәләрдә белем алу мөмкинлегенә мәсьәләләре бүген шактый дәрәжәдә хәл ителгән.

Тагын бер системалы өстенлек - белем бирү нәтижәләренең сыйфатын төрле дәрәжәләрдә күтәрү. Сүз белем бирү сыйфатын үткәндә кулланылган критерийларга карата күтәрү турында гына түгел, ә белем бирү нәтижәләренең халыкның үзгәреш торучы ихтыяжларына, шулай ук жәмгыять һәм икътисад үсешенә перспектив бурычларына туры килүен тәмин итү турында да бара. Сүз уртача индивидуаль белем бирү нәтижәләре турында гына түгел, ә белем бирү системасы тарафыннан формалаштырыла торган бөтен буынның сыйфат характеристикалары, сыйфатлы белем бирү нәтижәсенә ирешү өчен мөмкинлекләрнең тигезлеге турында да бара. Әлеге өстенлек контекстында "сыйфатлы" белем бирү турындагы күзаллауларны аның барлык дәрәжәләрендә яңадан аңлау, районда белем бирүнең шәхси уңышлылығы, социаль-мәдәни һәм икътисади модернизация өчен нинди индивидуаль үзләштерелгән һәм күмәк бүленгән белемнәрнең, компетенцияләрнең, карашларның төп булуын билгеләү актуаль бурыч булып тора. Традицион мәгариф институтлары - балалар бакчалары, мәктәпләр, белем бирү системасының үзәк элементлары булып калып, бүген даими үсеш килүче балаларга өстәмә белем бирү секторлары, заманча үзлегенән белем бирү мөһите белән тулыландырыла.

Заманча сыйфатка һәм сыгымчалыкка барлык кызыксынган затларның, шул исәптән укучыларның үзләре, аларның гаиләләре актив катнашканда гына ирешеп була. Шуңа күрә мәгариф өлкәсен белем бирү процессы белән идарә итүгә дә, турыдан-туры белем бирү эшчәнлегенә дә жәлеп итү аша белем бирү хезмәтләрен алуучыларның үзләренә, укучыларны, аларның гаиләләрен һәм жирле бергәлекләренә дә кертәп, инициативасы һәм активлығы өчен зур мөмкинлекләр юнәлешендә модернизацияләү системалы өстенлек булып тора. Бу өстенлек ачык жәмгыять төзү бурычларын гына түгел, ә гаиләләренә һәм оешмаларның әлегә кадәр нәтижәле файдаланылмаган югары белем бирү потенциалын да чагылдыра.

Муниципаль программаның стратегик максаты булып укучыларның уңышлы социализациясе һәм үз-үзләрен нәтижәле тормышка ашыруы өчен шартлар тудыру, аларның потенциалын үстерү һәм аны жәмгыятьнең инновацион социаль юнәлешле үсеш мәнфәгатьләрендә куллану тора.

Хәзерге вакытта Ютазы муниципаль районында мәгариф системасының тотрыклы эшләве тәмин ителгән һәм аны алга таба үстерү өчен алшартлар тудырылган.

Мәгариф системасын 15 гомуми белем бирү учреждениесе тәшкит итә, алар арасында 7 урта, 4 төп, 3 башлангыч, 1 ОВЗ булган балалар өчен дәүләт учреждениесе, 1 өстәмә белем бирү учреждениесе, 17 мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе һәм 1 филиал.

№ т/б	Күрсәткечнең исеме	Күрсәткечнең әһәмияте (%)		
		2024	2025	2026
1	Мәктәпкәчә белем алучы 3 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар өлеше	100	100	100
2	Югары уку йортларына уку профиленә туры килә торган әзерлек юнәлешләренә яисә белгечлекләргә кергән чыгарылыш укучылары өлеше	75	75	75
3	Күренекле сәләтләре һәм талантлары ачыкланган 7 яшьтән 35 яшькә кадәрге балалар һәм яшьләр өлеше	1,4	1,4	1,4
4	Балалар һәм яшьләрнең сәләтләрен һәм талантларын ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү системасының нәтижәлелеге	39,3	39,7	39,8
5	Уңайлы, имин һәм заманча белем бирү мохитенең заманча таләпләренә туры килә торган учреждениеләр өлеше	84	85	85
6	Дәүләт мәгълүмат сәясәтен гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге	70	75	80
"Заманча мәктәп" проектын гамәлгә ашыру				
1	Квалификация күтәрүне узган педагогик хезмәткәрләр өлеше	75	75	75
2	«Үсеш ноктасы» проектын гамәлгә ашыру (учреждениеләр саны)	7	7	7
"Һәр баланың уңышы" проектын гамәлгә ашыру				
1	Өстәмә белем алган 5 яшьтән 18 яшькә кадәрге балалар өлеше	77,5	78	80
2	Иртә һөнәри юнәлешкә юнәлдерелгән чаралар, шул исәптән "Киләчәккә Билет" программасы кысаларында да, колачланган укучылар өлеше	37	40	40
"Санлы белем бирү мохите" проектын гамәлгә ашыру				
1	Цифрлы белем бирү мохитен кертү максатларында жиһазландырылган гомуми белем бирү оешмалары өлеше	15	15	15
2	Санлы белем бирү мохитенең федераль мәгълүмат-сервис платформасыннан файдалану мөмкинлеге бирү юлы белән аларның кайда булуларына карамастан, сыйфатлы белем алуда бертигез шартлар тудырылган укучылар өлеше	50	60	70
3	Санлы белем бирү мохитенең федераль мәгълүмат-сервис платформасында сервислардан файдаланучы педагогик хезмәткәрләр өлеше	70	80	90
4	Санлы белем бирү мохитенең федераль мәгълүмат-сервис платформасында сервислардан файдаланучы гомуми белем бирү оешмалары өлеше	80	90	100

"Россия Федерациясе (Татарстан Республикасы) гражданнына патриотик тәрбия бирү" проектының гамәлгә ашыру				
1	Буыннар арасындагы хезмәттәшлек системасын үстерү һәм буыннар алмашынуын тәмин итү, балаларны һәм яшьләрне (катнашучылар саны)гражданлык һәм патриотик тәрбияләүгә юнәлдерелгән ижтимагый инициативаларга һәм проектларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру	300	350	370
2	Гомуми белем бирү оешмаларын дөүләт символикасы белән жиһазландыру	70	80	100
3	Патриотик проектлар белән колачлануны арттыру аша социаль актив эшчәнлеккә жәлеп ителгән балалар һәм яшьләр санын арттыру (катнашучылар саны)	500	600	700
4	Тәрбия һәм балалар ижтимагый берләшмәләре белән үзара хезмәттәшлек буенча директорлар киңәшчеләре эшчәнлеген тәмин итү чаралары (кадрлар саны)	11	12	12
5	Тәрбия программаларының булуы һәм гамәлгә ашырылуы	100	100	100
«Мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирүнең заманча механизмнары һәм технологияләре» комплекслы чаралары				
1	Башлангыч гомуми белем алучы, башлангыч гомуми белем алучы укучыларның гомуми санына карата түләүсез кайнар ризык алучы укучыларның өлеше	100	100	100
2	Белем дәрәжәсе	76,2	76,8	77
3	Гомуми белем бирү оешмаларының сыйныф житектәчеләге өчен түләү алган педагогик хезмәткәрләренең педагогик хезмәткәрләренең гомуми санында өлеше	100	100	100
4	Өйдә дистанцион белем бирү технологияләрен кулланып гомуми белем бирү программалары буенча белем алучы инвалид балалар санының укутуга каршы күрсәтелмәгән инвалид балаларның гомуми санындагы чагыштырма күләме	100	100	100
5	Өлкән баскыч укучыларын 10-11 сыйныф укучыларының гомуми саны турында профильле белем белән колачлау	75	75	75
6	Гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми санында төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучылар санының чагыштырма күләме	45	45	45
«Өстәмә белем бирүне үстерү» комплекслы чаралары				
1	Мәктәп театры булган гомуми белем бирү оешмаларының өлеше	100	100	100
2	Мәктәп музейе булган гомуми белем бирү оешмаларының өлеше	100	100	100
3	Укучыларның гомуми саныннан күренекле сәләтләре һәм талантлары ачыкланган балалар һәм яшьләр өлеше	1,5	1,6	1,7

4	Фестивальләр, конкурслар, олимпиадалар белән колачланган мәктәп яшендәге балаларның чагыштырма авырлыгы	85	87	90
5	Физкультура-спорт секцияләрендә шөгылләнүче укучыларның гомуми санындагы өлеше	47	48	49
«Белем бирү сыйфаты системасын үстерү» комплекслы процесс чаралары				
1	БДИ нәтижеләре Математика буенча профиль дәрәжәсендәге уртача балл	55	55	55
2	БДИ нәтижеләре Рус теле буенча уртача балл	68	68	68
"Педагогик һәм идарәче кадрларның кадрлар потенциалын ныгыту һәм һөнәри дәрәжәсен арттыру" комплекслы процесс чаралары				
1	Гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренең гомуми санында соңгы өч ел дәвамында квалификациясен күтәрү яисә яңадан һөнәри эзерлек узган житәкчеләр санының чагыштырма күләме	33	33	33
2	Гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең гомуми санында квалификация күтәрү һәм (яисә) яңадан һөнәри эзерлек узган мәгариф хезмәткәрләренең өлеше	33	33	33
3	Чыгарылыш укучыларын педагогик һөнәрләр буенча максатчан укытуга жибәргән мәгариф оешмалары өлеше	9	18	27
«Психологик-педагогик ярдәмне тәэмин итү» процесс чаралары комплексы				
1	Укучыларның гомуми саныннан психологик-педагогик ярдәм күрсәтелгән балалар өлеше	100	100	100
"Милли мәгарифне үстерү" чаралар комплексы				
1	Укучыларның туган (татар) телен сайлау	76,5	76,5	76,6
2	Татар балаларын татар телендә укыту белән колачлау	45,9	45,9	45,9
3	Туган (татар) телдә укыту һәм тәрбия бирү	50,6	51,6	51,8
4	Татар телендә муниципаль һәм республика чараларында (олимпиадаларда, конкурсларда, конференцияләрдә, фестивальләрдә) катнашучы балаларның өлеше, %	18	19	20
5	Татар телендә өстәмә белем алган балалар өлеше, %	15	15	15
6	Татар телендә профиль сменалары булган балалар өлеше (жәйге стационар палаткалы лагерьлар), %	15	15	18